

ANDMETÖÖTLUSE LEPING

Rahandusministeerium, mida esindab põhimääruse alusel kantsler Merike Saks, **Sotsiaalministeerium**, mida esindab põhimääruse alusel kantsler Maarjo Mändmaa, **Riigikantselei**, mida esindab riigisekretäri 26. märtsi 2026. a käskkirja nr F100-11-1.1/34 alusel strateegiabüroo nõunik Marten Lauri strateegiadirektori ülesannetes (edaspidi nimetatud tellija), ning **SA Eesti Teadusagentuur**, mida esindab volikirja alusel tegevjuht Karin Jaanson, (edaspidi koos **vastutav töötleja**)

ja

konsortsiumi liikmed **Tartu Ülikooli** ja **Eesti Rakendusuuringu Keskus CentAR OÜ**, mida esindab konsortsiumilepingu alusel juhtivpartner Tartu Ülikool, mida esindab ökoloogia ja maateaduste instituudi põhikirja (kinnitatud TÜ rektori käskkirjaga nr 39, 03.09.2015) alusel ökoloogia ja maateaduste instituudi direktor Maarja Öpik, (edaspidi kõik **volitatud töötleja**)

sõlmivad käesoleva isikuandmete töötlemist puudutava lepingu lisa 4 (edaspidi **lisa**) teenuse osutamise lepingule nr 7.7-2/25/5 (edaspidi **leping**), mille alusel viib volitatud töötleja läbi uuringu „Rahvastikuandmete simulatsioonimudeli arendamine (Riikliku pensioni prognoosimudeli edasiarendamine ning kasutusvaldkonna laiendamine)“, teostamaks lepingus nimetatud tegevusi sihtgrupi seas (edaspidi: **andmesubjektid**).

1. Lisa eesmärk

1.1. Käesoleva lisa eesmärk on kokku leppida volitatud töötleja õigustes ja kohustuses isikuandmete töötlemisel, millest pooled lepingu täitmisel juhenduvad. Käesolev lisa kujutab endast isikuandmete töötlemist puudutavat andmetöötlemise lepingut vastavalt Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmäärusele (2016/679) (edaspidi: **üldmäärus**).

1.2. Uuringu läbiviimise käigus täpsustatakse töödeldavaid isikuandmeid vastutava ja volitatud töötleja koostöös juhtkomisjonis. Töödeldavad isikuandmed, isikuandmete töötlemise kestus, iseloom ja eesmärgid, samuti turvalisuse tagamiseks rakendatavad tehnilised ja korralduslikud meetmed fikseeritakse Andmekaitse Inspeksioonile ja, vajadusel, eetikakomiteele esitatavas kooskõlastuse taotluses.

1.3. Pooled kohustuvad järgima kõiki kohalduvaid andmekaitsealaseid õigusakte, sh juhendeid ja tegevusjuhiseid, mis on väljastatud isikuandmete kaitse eest vastutava kohaliku ja/või Euroopa Liidu asutuse poolt ning seoses kõikide isikuandmetega, mida lepingu alusel töödeldakse.

2. Mõisted

2.1. Käesolevas lisa olevate mõistete sisustamisel lähtutakse üldmääruses sätestatust, sealhulgas:

2.1.1. „Isikuandmed“ – igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku („andmesubjekti“) kohta; tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada, eelkõige sellise identifitseerimistunnuse põhjal nagu nimi, isikukood, asukohateave, võrguidentifikaator või selle füüsilise isiku ühe või mitme füüsilise, füsioloogilise, geneetilise, vaimse, majandusliku, kultuurilise või sotsiaalse tunnuse põhjal;

2.1.2. „Isikuandmete töötlemine“ – isikuandmete või nende kogumitega tehtav automatiseeritud või automatiseerimata toiming või toimingute kogum, nagu kogumine, dokumenteerimine, korrastamine, struktureerimine, säilitamine, kohandamine ja muutmine, päringute tegemine, lugemine, kasutamine, edastamine, levitamise või muul moel kättesaadavaks tegemise teel avalikustamine, ühitamine või ühendamine, piiramine, kustutamine või hävitamine;

2.1.3. „Isikuandmetega seotud rikkumine“ – turvanõuete rikkumine, mis põhjustab edastatavate, salvestatud või muul viisil töödeldavate isikuandmete juhusliku või ebaseadusliku hävitamise, kaotsimineku, muutmise või loata avalikustamise või neile juurdepääsu;

3. Isikuandmete töötlemine

3.1. Volitatud töötleja kohustub töötlemise isikuandmeid vastavalt käesolevas lisa nimetatud ja teistele asjakohastele õigusaktidele, juhenditele ja lepingule (sh vastutava töötleja antud dokumenteeritud juhistele ja juhtkomisjoni otsustele) ning ainult sellisel määral, mis on vajalik lepingu täitmiseks. Kui see on lepingu täitmisega seonduvalt vajalik, võib volitatud töötleja andmesubjektide isikuandmeid töödelda ka järgmistel eesmärkidel:

3.1.1. asjakohaste info- ja sidesüsteemide hooldamine, tagades sellise töötlemise vastavuse käesolevas lisas nimetatud õigusaktidele ja juhenditele.

3.2. Vastutav töötleja teavitab andmesubjekte nende isikuandmete töötlemistingimustest ja tagab, et tal on isikuandmete töötlemiseks vajalikud õigused ja nõusolekud.

3.3. Volitatud töötleja vastutab vastutavale töötlejale edastatud isikuandmete õigsuse ja kättesaadavaks tegemise eest.

3.2. Uuringu läbiviimiseks vajaliku Andmekaitse Inspektsiooni ja/või eetikakomitee kooskõlastuse taotleb vastutav töötleja Sotsiaalministeerium.

3.3. Kui volitatud töötleja ei ole vastutava töötleja juhistes kindel, kohustub ta mõistliku aja jooksul vastutava töötlejaga selgituste või täiendavate juhiste saamiseks ühendust võtma. Volitatud töötleja teavitab vastutavat töötlejat kõigist avastatud vastuoludest dokumenteeritud juhiste ja käesolevas lisas nimetatud õigusaktide või juhendite vahel.

3.4. Volitatud töötleja võib isikuandmete töötlemiseks kasutada teisi volitatud töötlejaid (edaspidi: **teine volitatud töötleja**) üksnes vastutava töötleja eelneval nõusolekul, mis on antud vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Ilma vastutava töötleja kirjalikku taasesitamist võimaldava nõusolekuta võib volitatud töötleja kasutada isikuandmete töötlemiseks teisi volitatud töötlejaid üksnes juhul, kui see on vajalik volitatud töötleja info- ja sidesüsteemide hoolduseks, kui hoolduse läbiviimine ilma isikuandmeid töötlemata pole võimalik.

3.4.1. Volitatud töötleja vastutab kõigi teiste volitatud töötlejate tegevuse eest nagu enda tegevuse eest ning sõlmib teise volitatud töötlejaga isikuandmete töötlemiseks kirjalikud lepingud vastavalt üldmääruse artikli 28 lõikele 4, mis on käesolevas lepingus sätestatuga vähemalt samaväärsed.

3.4.2. Kui vastutav töötleja on andnud volitatud töötlejale loa kasutada lepingust tulenevate kohustuste täitmiseks teisi volitatud töötlejaid, on lepingust tulenevatele küsimustele vastamisel kontaktisikuks vastutavale töötlejale üksnes volitatud töötleja ning volitatud töötleja tagab selle, et kõnealune teine volitatud töötleja täidab lepingu nõudeid ja on sellega seotud samal viisil nagu volitatud töötleja ise. Vastutav töötleja võib igal ajahetkel võtta tagasi volitatud töötlejale antud loa kasutada teisi volitatud töötlejaid.

3.5. Volitatud töötleja kohustub hoidma lepingu täitmise käigus teatavaks saanud isikuandmeid konfidentsiaalsena ning mitte töötleva isikuandmeid muul kui lepingus sätestatud eesmärgil. Samuti tagama, et isikuandmeid töötleva volitatud isikud (sh teised volitatud töötlejad, volitatud töötleja töötajad jt, kellel on ligipääs lepingu täitmise käigus töödeldavatele isikuandmetele) järgivad konfidentsiaalsusnõuet.

3.6. Volitatud töötleja kohustub rakendama asjakohaseid turvalisuse tagamise meetmeid, muu hulgas tehnilisi ja korralduslikke, viisil, et isikuandmete töötlemine vastaks üldmääruse artikli 32 nõuetele, sealhulgas:

3.6.1. vältima kõrvaliste isikute ligipääsu isikuandmete töötlemiseks kasutatavatele andmetöötlusseadmetele;

3.6.2. ära hoidma andmekandjate omavolilist teisaldamist;

3.6.3. tagama, et tagantjärele oleks võimalik kindlaks teha, millal, kelle poolt ja milliseid isikuandmeid töödeldi (sh kui andmeid töödeldi omavoliliselt vms).

3.7. Volitatud töötleja aitab vastutaval töötlejal täita üldmääruse artiklites 32–36 sätestatud kohustusi, võttes arvesse isikuandmete töötlemise laadi ja volitatud töötlejale kättesaadavat teavet.

3.8. Vastutav töötleja võib viia läbi auditeid, taotledes volitatud töötlejalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis asjakohast teavet eesmärgiga kontrollida volitatud töötleja käesolevast lisast tulenevate kohustuste täitmist. Pooled on kokku leppinud, et:

3.8.1. vastutava töötleja auditeid võib viia kas vastutav töötleja ja/või kolmas isik, keda vastutav töötleja on selleks volitanud;

3.8.2. volitatud töötlejal on kohustus anda vastutavale töötlejale teavet, andmeid ja dokumente, mida on vaja selleks, et tõendada käesoleva lisa nõuetekohast täitmist;

3.8.3. vastutav töötleja käsitleb kogu volitatud töötleja poolt auditi raames saadud teavet konfidentsiaalsena.

3.9. Volitatud töötleja suunab kõik järelevalveasutuste päringud otse vastutavale töötlejale, kuna suhtluses järelevalveasutustega pole volitatud töötlejal õigust vastutavat töötlejat esindada ega tema nimel tegutseda. Volitatud töötleja teeb vastutava töötlejaga koostööd volitatud töötlejat puudutavates küsimustes või toimingutes järelevalveasutusele vastamisel.

4. Isikuandmete töötlemine väljaspool Euroopa Liitu ja Euroopa Majanduspiirkonda

4.1. Käesoleva lepingu esemeks olevaid isikuandmeid ei tohi töödelda väljaspool Euroopa Liitu ega Euroopa Majanduspiirkonda, sh ei tohi nimetatud isikuandmeid edastada kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile.

4.2. Juhul, kui käesoleva lepingu esemeks olevate isikuandmete töötlemine väljaspool Euroopa Liitu ja Euroopa Majanduspiirkonda, sh nende edastamine kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, on vajalik lepingu täitmiseks, lepivad pooled sellises andmetöötlemises eelvalt kirjalikult kokku. Kirjalikku kokkulepet ei ole vaja sõlmida, kui volitatud töötleja on kohustatud isikuandmeid kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile edastama volitatud töötleja suhtes kohaldatava Euroopa Liidu või liikmesriigi õiguse alusel. Sellisel juhul teatab volitatud töötleja sellise õigusliku aluse olemasolust enne isikuandmete töötlemist vastutavale töötlejale, kui selline teatamine ei ole olulise avaliku huvi tõttu kõnealuse õigusega keelatud.

5. Isikuandmete töötlemisega seotud rikkumistest teavitamine

5.1. Volitatud töötleja teavitab vastutavat töötlejat kõikidest isikuandmete töötlemisega seotud rikkumistest, või kui on alust kahtlustada, et selline rikkumine on aset leidnud, ilma põhjendamatu viivitusega alates hetkest, kui volitatud töötleja või tema poolt kasutatav teine volitatud töötleja saab teada isikuandmete töötlemisega seotud rikkumisest või on alust kahelda, et selline rikkumine on aset leidnud.

5.2. Volitatud töötleja peab viivitamatult, aga mitte hiljem kui 24 tundi pärast rikkumisest teada saamist edastama vastutavale töötlejale kogu isikuandmetega seotud rikkumist puudutava asjakohase informatsiooni, täites käesolevas lisas toodud isikuandmete töötlemise rikkumisest teavitamise vormi (edaspidi: **vorm**) ja lisades juurde asjakohase muu dokumentatsiooni. Juhul, kui kõiki asjaolusid ei ole võimalik selleks ajaks välja selgitada, esitab volitatud töötleja vastutavale töötlejale vormi esialgsete andmetega. Täiendatud vorm lõpliku informatsiooniga rikkumise asjaolude kohta tuleb esitada vastutavale töötlejale esimesel võimalusel pärast esialgsete andmetega vormi esitamist.

5.3. Volitatud töötleja teeb vastutava töötlejaga igakülgset koostööd selleks, et välja töötada ja täita tegevusplaan isikuandmetega seotud rikkumiste kõrvaldamiseks. Volitatud töötleja peab tegema kõik võimaliku, et edasist rikkumist ära hoida ning kahju vähendada.

5.4. Vastutav töötleja vastutab järelevalveasutuse teavitamise eest.

6. Vastutus

6.1. Lisaks lepingu sätestatud vastutusele:

6.1.1. vastutab volitatud töötleja kahju eest, mida ta on tekitanud vastutavale töötlejale, andmesubjektidele või muudele kolmandatele isikutele isikuandmete töötlemise tagajärjel, mis on tekitatud käesoleva lisa nõudeid, mh kõiki selles mainitud õigusnorme ja dokumenteeritud juhiseid, rikkudes.

6.1.2. kohustub volitatud töötleja, kui ta on isikuandmete töötlemise nõudeid rikkunud ja selle tagajärjel on vastutav töötleja kohustatud maksma hüvitist või trahvi, hüvitama vastutavale töötlejale sellega seoses kantud kulud.

6.1.3. kui volitatud töötleja rikub oluliselt käesolevas lisas sätestatud isikuandmete töötlemise nõudeid, muuhulgas isikuandmete kaitse üldmääruse või muude kohaldatavate õigusnormide sätteid isikuandmete kaitse valdkonnas, on vastutaval töötlejal õigus leping ette teatamata üles öelda. Oluline lepingurikkumine on eelkõige, kui:

6.1.3.1 isikuandmete töötlemise põhimõtete täitmist kontrolliva järelevalveasutuse või kohtu menetluses selgub, et volitatud töötleja või teine volitatud töötleja ei täida isikuandmete töötlemise põhimõtteid;

6.1.3.2 vastutav töötleja leiab käesoleva lisa kohaselt läbiviidud auditis, et volitatud töötleja või teine volitatud töötleja ei täida isikuandmete töötlemise põhimõtteid, mis tulenevad käesolevast lisast või kohaldatavatest õigusnormidest.

7. Muud sätted

7.1. Volitatud töötleja kohustub lepingu lõppemisel tagastama vastutavale töötlejale kõik andmesubjektide isikuandmed või kustutama või hävitama isikuandmed ja nende koopiad vastavalt juhtkomisjonis kokkulepitule või AKI või eetikakomitee kooskõlastuse taotluses kirjeldatule, välja arvatud juhul, kui Euroopa Liidu või selle liikmesriigi õiguse kohaselt nõutakse andmete säilitamist. Isikuandmete kustutamise või hävitamise kulud kannab volitatud töötleja.

7.2. Volitatud töötleja väljastab vastutavale töötlejale volitatud töötleja esindusõigusega isiku kirjaliku kinnituse, et tema ja kõik tema kasutatud teised volitatud töötlejad on teinud eelnevas punktis nimetatud toimingud.

7.3. Volitatud töötleja teavitab vastutavat töötlejat kirjalikult kõigist muudatustest, mis võivad mõjutada volitatud töötleja võimet või väljavaateid pidada kinni käesolevast lisast ja vastutava töötleja dokumenteeritud juhistest. Pooled lepivad kõigis käesolevat lisa puudutavates täiendustes ja muudatustes kokku kirjalikult.

Vastutav töötaja

Sihtasutus Eesti Teadusagentuur
Rahandusministeerium
Sotsiaalministeerium
Riigikantselei

/allkirjastatud digitaalselt/

Volitatud töötaja

Tartu Ülikool

/allkirjastatud digitaalselt/

Lisa

ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISE RIKKUMISEST TEAVITAMISE VORM

1. Kontaktandmed

Isik, kellelt saab rikkumise asjaolude kohta täiendavat informatsiooni ja tema kontaktandmed:

2. Teavituse tüüp (märgi kast, üks või mitu valikut)

- Lõplik teavitus
- Varasema teavituse täiendamine

3. Aeg (sisesta kuupäev ja märgi kast)

Millal sain rikkumisest teada (kuupäev/kuu/aasta): _____

Rikkumine toimus pikemal perioodil (algus- ja lõppkuupäev/kuu/aasta): _____

- Toimus ühekordne rikkumine
- Rikkumine jätkuvalt toimub

4. Rikkumise andmed

Kirjelda, mis juhtus ning kuidas rikkumise avastasite:

Rikkumise asjaolud (märgi kast, üks või mitu valikut)

- Seade isikuandmetega on kaotatud või varastatud
 - Paberdokument on varastatud, kaotatud või jäetud mitteturvalisse keskkonda
 - Isikuandmete loata avaldamine
 - Isikuandmeid nägi vale isik
 - Isikuandmed edastati valele isikule
 - Infosüsteemidesse loata või ebaseaduslik sisenemine (nt häkkimine, pahavara, lunavara või õngitsusrünne)
 - Isikuandmed olid kättesaadavad seoses andmekandjate ebapiisava hävitamisega
 - Muud (palun täpsusta):
-

Miks rikkumine juhtus (märgi kast, üks või mitu valikut)

- Organisatsiooni töökorralduse reeglite, sisekorra rikkumine
 - Töötajate vähene teadlikkus (nt puudulikud sisekorrad ja töökorralduse reeglid, töötajate mittepiisav koolitus)
 - Inimlik viga
 - Tehniline viga
- Muu (nimetage siin ka koostööpartner(id) nt volitatud töötaja, kui rikkumine toimus tema juures): _____
-

- Asjaolud pole veel teada

5. Rikkumisest puudutatud isikuandmed

Rikkumisest puudutatud kaustade, dokumentide, failide, e-kirjade, andmebaaside arv, mis sisaldavad isikuandmeid. (nt mitu dokumenti edastati valele inimesele; märgi kast, valides vahemik või sisesta täpne arv või märgi „pole teada“)

- 1-9
- 10-49
- 50-99
- 100-499
- 500-999
- 1000-4999
- 5000 – 9999
- 10000 ja rohkem

Kui on teada, sisesta täpne arv: _____

Pole veel teada

Tee järgnevalt valik, millised isikuandmeid rikkumine puudutab (märgi kast, üks või mitu valikut)

Ees-, perenimi

Sünniaeg

Isikukood

E-post

Telefoni nr

Postiandmed või elukohta aadress

Kasutajanimed, salasõnad

Maksevahendite andmed (andmed, mis võimaldavad võtta üle isiku maksevahendi)

Majandus või finantsandmed (teingu ajalugu, majanduslikku seisundit näitavad andmed, maksevõime hindamine)

AK teavet sisaldavad dokumendid (sh ameti- ja kutsesaladusega kaitstud teave)

Geolokatsiooni andmed

Suhtlusandmed (nt kes kellega ja millal rääkis, kirjutas)

Andmed süüteoasjades süüdimõistvate kohtuotsuste ja süütegude kohta

Lapsendamissaladuse andmed

Andmed sotsiaalkaitsevajaduse või eestkoste kohta

Rassiline või etniline päritolu

Poliitilised vaated

Usulised või filosoofilised (maailmavaatelised) veendumused

Ametiühingusse kuulumine

Geneetilised andmed

Biomeetrilised andmed

Terviseandmed

Seksuaalelu ja seksuaalne sättumus

Muu (palun täpsusta): _____

Kas isikuandmed olid asjakohaselt krüpteeritud? (sh krüptovõtmeid ei ole kompromiteeritud ja need on andmetöötaja kontrolli all. Märgi kast, üks valik)

Jah

Ei

6. Rikkumisest puudutatud isikud

Rikkumisest puudutatud isikute arv (märgi kast, valides vahemik või sisesta täpne arv või märgi „pole teada“)

1-9

10-49

50-99

100-499

500-999

1000-4999

5000-9999

10000 ja rohkem

Kui on teada, sisesta täpne arv: _____

Pole veel teada

Tee järgnevalt valik, milliseid isikute kategooriaid rikkumine puudutab (märgi kast, üks või mitu valikut)

Töötajad

Kliendid

Alaealised (nt õpilased, lapsed).

Patsiendid

Sotsiaalset kaitset vajavad inimesed

Muu (palun selgita): _____

7. Võimalikud tagajärjed rikkumisest puudutatud isikutele
Konfidentsiaalsuskadu (andmetele said juurepääsu selleks mittevolitatud isikud. Märki kast, üks või mitu valikut)

- Oht isikuandmete ulatuslikumaks töötlemiseks kui näeb ette esialgne eesmärk või isiku nõusolek
- Oht isikuandmete kokku viimiseks muu isikuid puudutava infoga
- Oht, et isikuandmeid kasutatakse teistel eesmärkidel ja/või ebaõiglasel viisil

Muu (palun täpsusta): _____

Tervikluse kadu (andmeid on volitamata muudetud. Märki kast, üks või mitu valikut)

- Oht, et isikuandmeid on muudetud ja kasutatud, kuigi need ei pruugi olla enam kehtivad
- Oht, et isikuandmeid on muudetud muul moel kehtivateks andmeteks ja neid on hiljem kasutatud teistel eesmärkidel

Muu (palun täpsusta): _____

Käideldavuse kadu (puudub õigeaegne ja hõlbus juurdepääs andmetele. Märki kast)

- Puudub võime osutada rikkumisest puudutatud isikutele kriitilist (elutähtsat) teenust

Muu (palun täpsusta): _____

Füüsiline, varaline või mittevaraline kahju või muu samaväärne tagajärg (märki kast, üks või mitu valikut)

- Isik jääb ilma kontrollist oma isikuandmete üle
- Isiku õiguste piiramine (nt ei saa kasutada teenust või lepingust tulenevaid õigusi)
- Õiguslik tagajärg (nt isik ei saa hüvitist, toetust, luba mõneks tegevuseks)
- Diskrimineerimine
- Identiteedivargus
- Pettus
- Rahaline kahju
- Kahju tervisele
- Risk elule
- Pseudonümiseerimise loata tühistamine
- Mainekahju
- Usalduse kadu
- AK teabe või ameti- ja kutse saladusega kaitstud teabe kadu

Muu (palun täpsusta): _____

8. Rikkumisega seotud järeltegevused

Isikute teavitamine

Juba teavitatud (kuupäev/kuu/aasta): _____

Kuidas teavitus toimus (märki kast, üks või mitu valikut):

- E-kirjaga
- Lühisõnumiga (SMS)
- Helistamisega
- Meedias sh sotsiaalmeedias
- Asutuse/ettevõtte vörgulehel

Muu (palun täpsusta): _____

Mis oli teavituse sisu: _____

Veel pole teavitanud, kuid teavitame: (kuupäev/kuu/aasta): _____

- Pole selge kas on vaja teavitada

Ei ole vajalik teavitada

Kui pidasite vajalikuks isikuid mitte teavitada, siis selgitage, kuidas jõudsite järeldusele, et rikkumisega ei kaasne isikute õigustele ja vabadustele suurt riski:

Kirjeldage kavandatud ja rakendatud meetmeid rikkumise lahendamiseks, kahjulike mõjude leevendamiseks ja ennetamiseks tulevikus:

9. Rikkumise piiriülene mõju

Millises riigis on teie peamine tegevuskoht? (palun kirjuta riigi nimi): _____

Rikkumisest on puudutatud ka teiste EL riikide isikud:

Ei

Jah (palun täpsusta, milliste riikide ning tooge välja isikute arv riikide lõikes. Kui puudutatud isikuandmete koosseis on riigiti erinev, tooge ka see välja):
